

Zmiany podatkowe w Polskim Ładzie: konsekwencje i możliwe modyfikacje

MICHAŁ MYCK

Centrum Analiz Ekonomicznych, CenEA

(współpraca: Kajetan Trzeciński)

centre
CENEA
for economic analysis

 **FREE
NETWORK**

Główne założenia zmian podatkowych ogłoszone w Polskim Ładzie

• Rozdzielenie systemu składek zdrowotnych i PIT

- składki nie będą odliczane od podatku

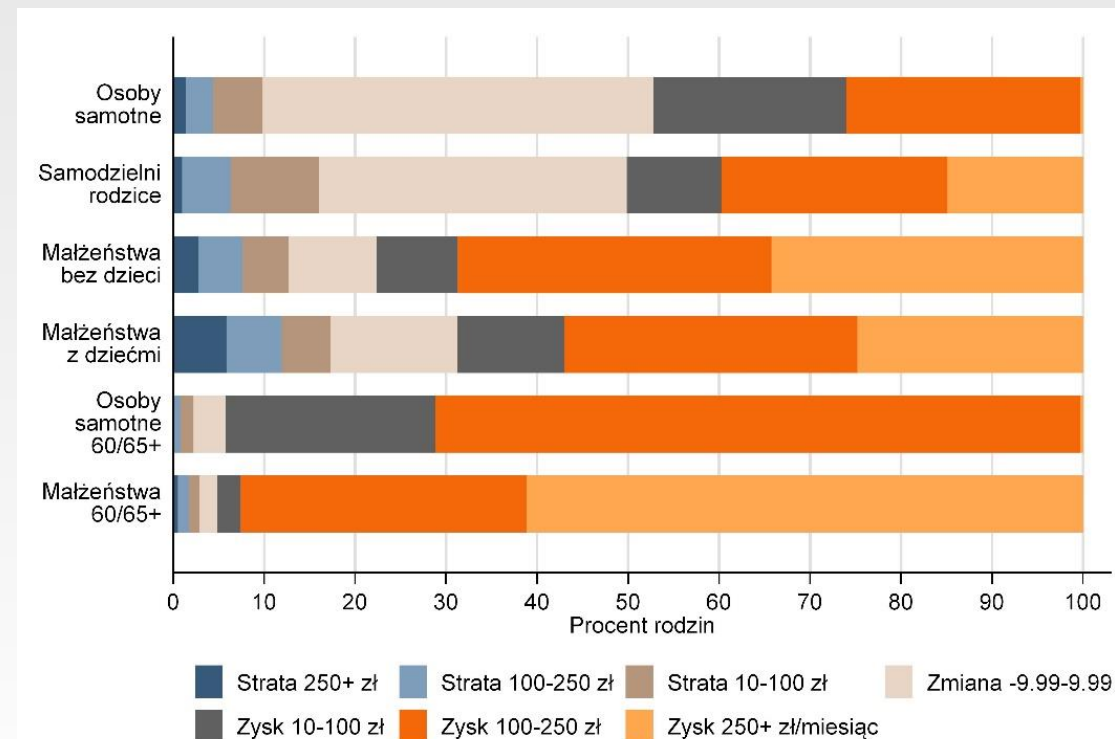
• Zmiany w systemie PIT:

- kwota wolna od podatku: 30,000 zł rocznie
- górny próg: 120,000 zł rocznie
- system ulg/łatek dla poszczególnych grup (mi.in. dla „klasy średniej”)

• Konsekwencje dystrybucyjne:

- przeciętnie zyskują gospodarstwa z decylowych grup 1-9, tracą (znacząco) gospodarstwa z górnej grupy
- znaczna część korzyści płynie do gospodarstw emerytów i rencistów
- rosną dochody NFZ, spadają dochody z PIT

Przedziały korzyści i strat gospodarstw domowych wynikających z modelowanych rozwiązań podatkowych według typów rodzin

Źródło: Myck i in. 2021; Komentarz CenEA z 19.05.2021, www.cenea.org.pl

Czego system w ramach Polskiego Ładu nie osiąga?

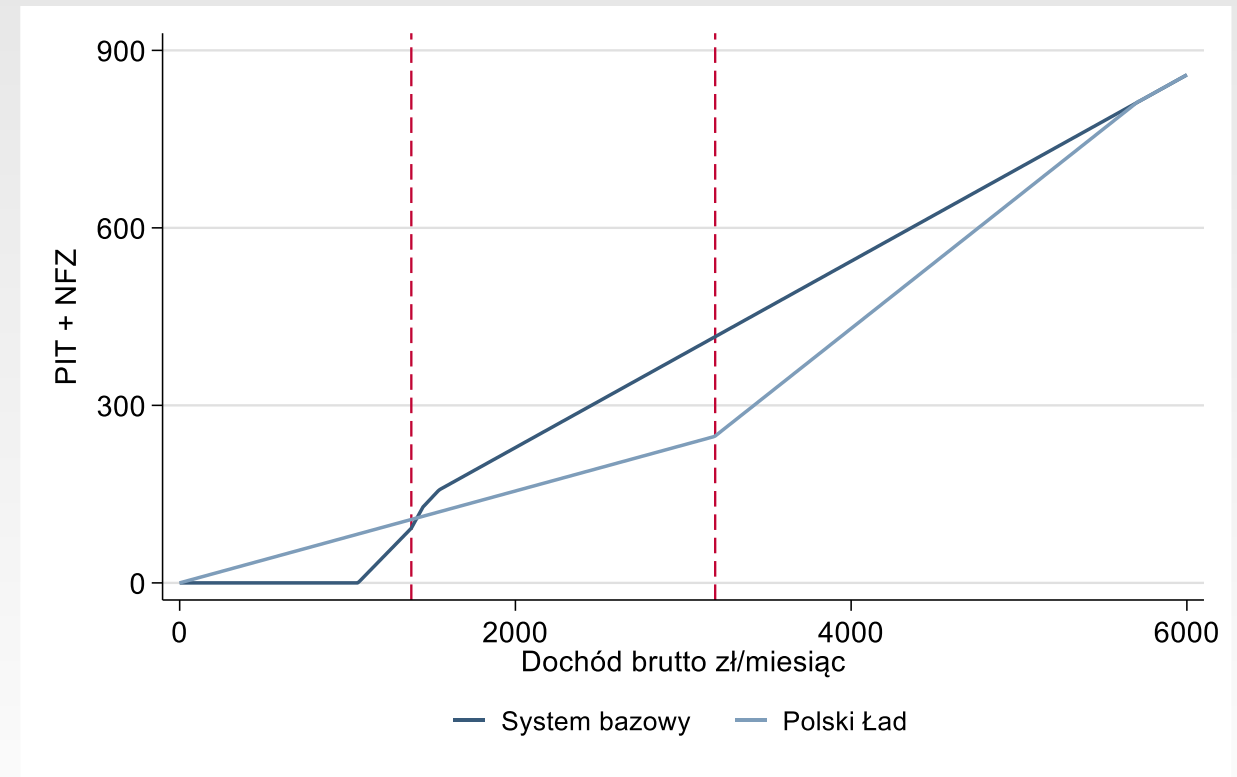
- Nie podnosi kwoty wolnej „dziesięciokrotnie”:
 - obecnie PIT płacony od dochodu brutto 1380 zł miesięcznie (dochód do opodatkowania: 1190 zł)
 - po reformie PIT płacony od dochodu brutto 3190 zł miesięcznie (dochód do opodatkowania: 2750 zł)
- Nie poszerza „bazy podatkowej” o dochody gospodarstw rolnych
- Nie kładzie szczególnego nacisku na dochody z pracy
- Nie upraszcza systemu (ze względu na specjalne ulgi):

• Odliczenie od dochodu w wysokości:

- ▶ $0,3932 \times \text{przychód} - 26900$, jeżeli $68600 \leq \text{przychód} \leq 102600$;
- ▶ $-0,4322 \times \text{przychód} + 57791$, jeżeli $102600 < \text{przychód} \leq 133600$.

Źródło: MF

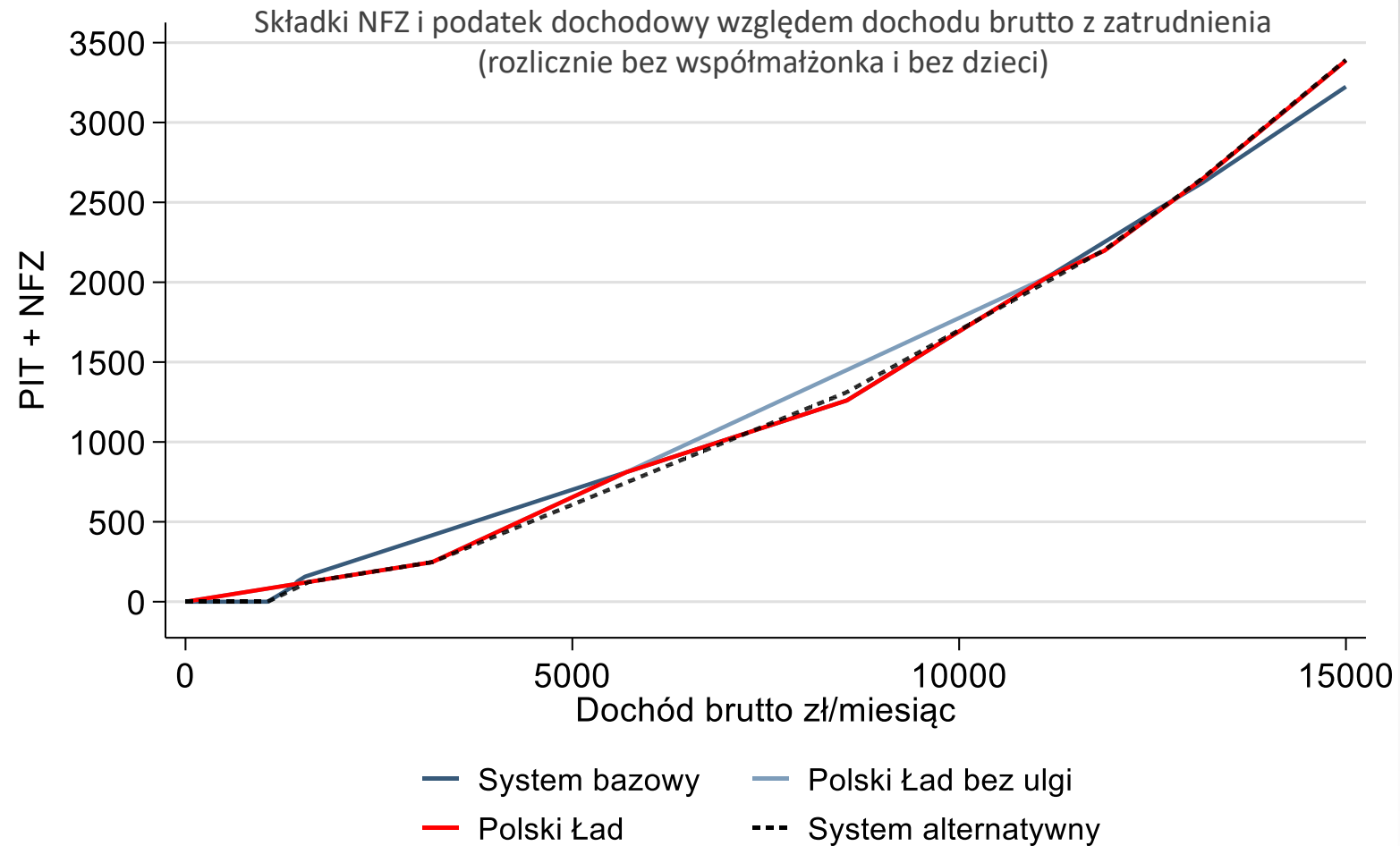
Składki NFZ i podatek dochodowy względem dochodu brutto z zatrudnienia (rozliczenie bez współmałżonka i bez dzieci)

Źródło: model SIMPL, CenEA

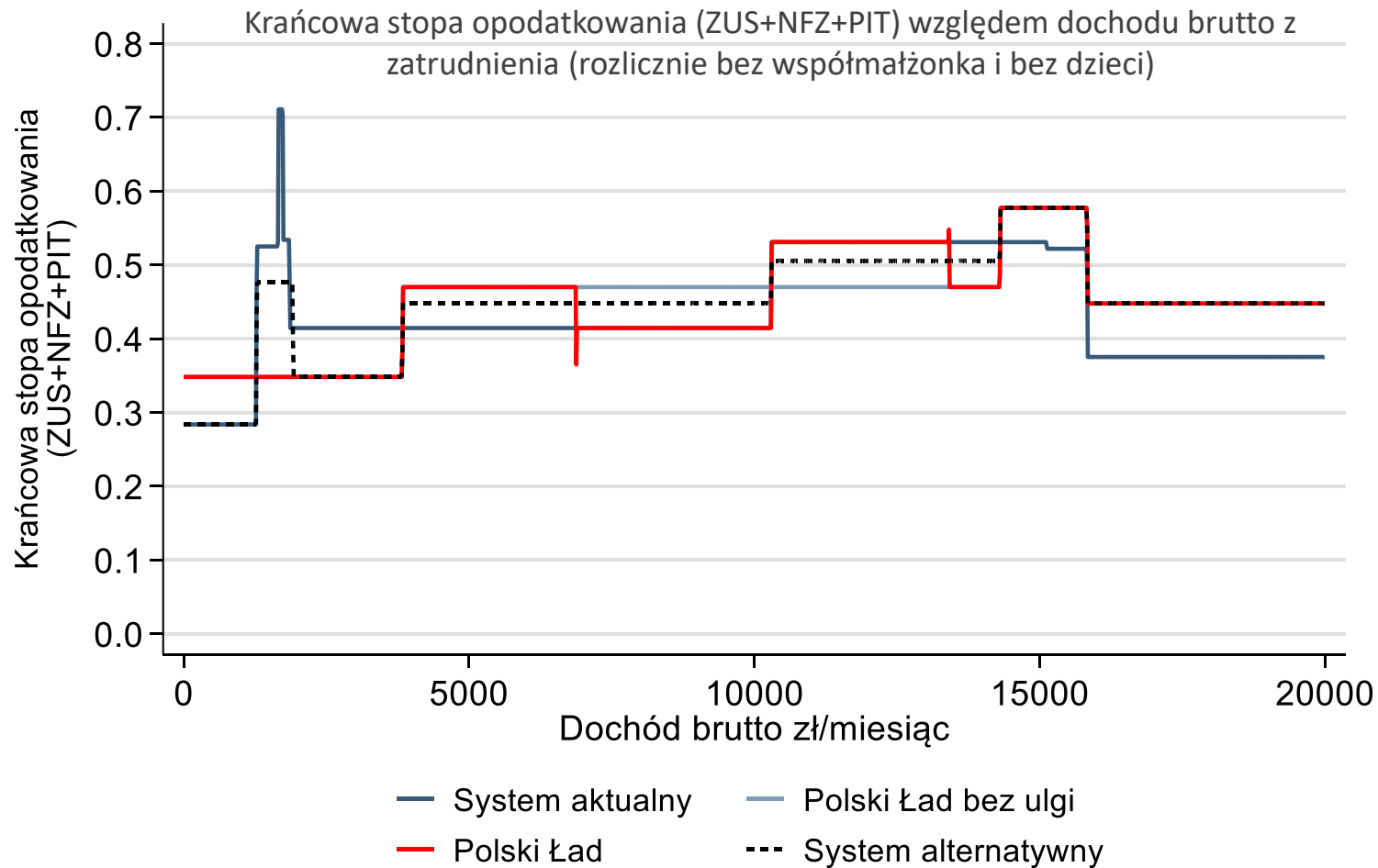
Jak zwiększyć progresję bez „łatek”?

- System alternatywny:
 - cztery stawki:
 - 9% (0-30,000)
 - 23% (30,000 – 85,528)
 - 31% (85,528 – 120,000)
 - 41% (120,000+)
 - Składki NFZ w pełni odliczane od PIT
 - Kwota wolna do 8,000 zł wycofywana w przedziale: 11,000-16,570 zł (dochód do opodatkowania).

Jak zwiększyć progresję bez „łatek”?

- System alternatywny:
 - cztery stawki:
 - 9% (0-30,000)
 - 23% (30,000 – 85,528)
 - 31% (85,528 – 120,000)
 - 41% (120,000+)
 - Składki NFZ w pełni odliczane od PIT
 - Kwota wolna do 8,000 zł wycofywana w przedziale: 11,000-16,570 zł (dochód do opodatkowania).

Jak zwiększyć progresję bez „łatek”?

- System alternatywny:
 - cztery stawki:
 - 9% (0-30,000)
 - 23% (30,000 – 85,528)
 - 31% (85,528 – 120,000)
 - 41% (120,000+)
 - Składki NFZ w pełni odliczane od PIT
 - Kwota wolna do 8,000 zł wycofywana w przedziale: 11,000-16,570 zł (dochód do opodatkowania).
- Korzyści względem ogłoszonego systemu:
 - ⇒ bardziej przejrzysty (standardowa kwota wolna, składki NFZ połączone z PIT)
 - ⇒ system bez skomplikowanych ulg/łatek
 - ⇒ rosnące stawki krańcowe
 - ⇒ bardziej korzystny dla osób o niskich i przeciętnych dochodach (koszt reformy wyższy o około 2mld)
- Dalsze modyfikacje powinny objąć obniżenie obciążeń kosztów pracy
 - wyższe koszty uzyskania przychodu
 - zwrotna ulga podatkowa

Zmiany podatkowe w Polskim Ładzie: konsekwencje i możliwe modyfikacje

Michał Myck

mmyck@cenea.org.pl

www.cenea.org.pl

www.freepolicybriefs.org